

Sygn. akt: I C 421/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Bartłomiej Fiejdasz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Agnieszka Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r.

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G.

przeciwko D. S.

o zapłatę kwoty 11 392,46 zł

I. zasądza od pozwanej D. S. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. w G. kwotę 7 656,00 zł (słownie: siedem tysięcy sześćset pięćdziesiąt sześć złotych) wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 30 maja 2017 r. do dnia zapłaty.

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała.

III. zasądza od pozwanej D. S. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. w G. kwotę 107,20 zł (słownie: sto siedem złotych i 20/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 421/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 25 września 2018 r.

Powód (...) Sp. z o.o. w G. domagała się zasądzenia od pozwanej D. S. kwoty 11 392,46 zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty

11 132,00 zł w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 260,46 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podała, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki z dnia 14 listopada 2016 r., mocą której udzielono pozwanej pożyczki w kwocie 11 616,00 zł. D. S., mimo wezwania, spłaciła tylko kwotę 484,00 zł, w związku z czym umowa została przez powódkę wypowiedziana i całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wymagalności. Pomimo wyznaczonego w ten sposób ostatecznego terminu spłaty zaległości, pozwana nie zwróciła należności.

W sprzecznie od nakazu zapłaty z dnia 04 września 2017 r., wydanego

w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym uwzględniono żądanie pozwu w całości, pozwana D. S. przyznała, że zawarła umowę pożyczki, której nie spłaciła ze względu na trudną sytuację materialną i zdrowotną. Natomiast w piśmie procesowym z dnia 10 sierpnia 2018 r. zarzuciła brak legitymacji biernej, gdyż nie podpisywała umowy z powodem, który dodatkowo nie udowodnił, aby wypłacił kwotę pożyczki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 listopada 2016 r. pozwana D. S. zawarła z powodem (...) Sp. z o.o. w G. umowę pożyczki nr (...) (...). Na podstawie tej umowy (§ 2) została pozwanej udzielona pożyczka w kwocie 11 616,00 zł, którą określono jako (...), z oprocentowaniem 0 % i prowizją w wysokości 7 216,00 zł. Taki też był całkowity koszt pożyczki, rzeczywista roczna stopa oprocentowania – 209,29 %, zaś całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę – 18 832,00 zł.

Pozwana zobowiązała się do zapłaty całkowitej kwoty w ten sposób, że kwota prowizji (7 216,00 zł) została zapłacona w dniu zawarcia umowy i potrącona z kwoty pożyczki (na mocy aneksu nr (...) do umowy), zaś pozostała całkowita kwota pożyczki (11 616,00 zł) miała być spłacana w 24 miesięcznych ratach po 484,00 zł (§ 4). D. S. realnie otrzymała z tytułu umowy kwotę 4 400,00 zł.

W myśl § 6 ust. 2 umowy opóźnienie w spłacie pożyczki powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego pobierane miały zostać odsetki za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie. Zgodnie

z § 6 ust. 1 umowy w przypadku zwłoki pożyczkobiorcy z zapłatą dwóch pełnych rat pożyczki, pożyczkodawca miał prawo do wypowiedzenia umowy po uprzednim listownym wezwaniu do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Termin wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni. Po upływie terminu wypowiedzenia całość niespłaconej należności stawała się natychmiast wymagalna.

Pozwana spłaciła tylko jedną ratę w kwocie 484,00 zł. Powódka wzywała ją do zapłaty w dniu 23 stycznia 2017 r. (kwota zaległości 484,00 zł) i 21 lutego 2017 r. (kwota zaległości 968,00 zł). Wobec braku zapłaty powódka pismem z dnia 21 lutego 2017 r. wypowiedziała umowę. D. S. nie spłaciła należności.

/dowód: umowa pożyczki nr (...) (...) z dnia 14.11.2016 r. – k. 16; aneks nr (...) - k. 21; wniosek o potrącenie – k. 20; wezwanie do zapłaty z dnia 23.01.2017 r. – k. 22

i z dnia 21.02.2017 r. z potwierdzeniem nadania – k. 25-26; wypowiedzenie umowy z potwierdzeniem nadania – k. 23-24/

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów. Przedłożone w sprawie dokumenty Sąd uznał za wiarygodne jako, że zostały one sporządzone przez osoby do tego uprawnione i brak jest okoliczności podważających ich wiarygodność, nie były również kwestionowane przez strony.

Wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego grafologa na okoliczność rzekomego podrobienia podpisu pozwanej na umowie został oddalony, gdyż w sposób oczywisty zmierzał do przedłużenia postępowania. Pozwana w sprzecznie od nakazu zapłaty przyznała fakt zawarcia umowy, nie kwestionowała też wezwań do zapłaty i spłaciła część pożyczki. Porównanie podpisów pozwanej na umowie i w pismach kierowanych do Sądu wskazuje na ich identyczność i nie daje uprawdopodobnienia zarzutu pozwanej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie ale nie w całości.

Podstawą odpowiedzialności pozwanej była zawarta przez nią ze stroną powodową umowa pożyczki z dnia 14.11.2016 r. D. S., co sama przyznała, spłaciła tylko jedną ratę pożyczki, a następnie całkowicie zaprzestała jej spłaty. Wobec

powyższego umowa została wypowiedziana, a cała wierzytelność stała się natychmiast wymagalna. Pozwana winna zatem zwrócić niespłaconą pożyczkę powódce.

Niemniej, w obliczu obowiązujących przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t. j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 993 z późn. zm.), kontroli z urzędu podlegała wysokość prowizji, która jest, zdaniem Sądu, nadmiernie wygórowana.

Niewątpliwie powód profesjonalnie i odpłatnie trudni się udzielaniem pożyczek, a pozwana jest konsumentem. Umowa pomiędzy stronami została więc zawarta w trybie art. 29 i 30, określających warunki, jakim ma ta umowa odpowiadać. M. in. powinna określać tzw. całkowitą kwotę kredytu, która zgodnie z art. 5 pkt 7 cyt. ustawy (w brzmieniu z daty zawarcia umowy) oznacza sumę wszystkich środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt.

Przed 22 lipca 2017 r. (a więc w czasie zawarcia spornej umowy) kontrowersje budziła ocena przypadku, w którym udziela się konsumentowi kredytu, a kredyt ten – stosownie do postanowień umowy – w części jest przeznaczony wyłącznie na sfinansowanie odsetek, opłat, prowizji i innych kosztów ponoszonych przez konsumenta w związku z umową o kredyt konsumencki.

W orzecznictwie Prezesa UOKiK przyjmowano pogląd, że w omawianym przypadku całkowita kwota kredytu (w rozumieniu art. 5 pkt 7) nie obejmuje kosztów, które mają być pokryte z kapitału kredytu. Wniosek taki wynikał z porównania art.

5 pkt 6 oraz art. 5 pkt 7. Pozwalało to na uniknięcie dwukrotnego uwzględniania kosztów w całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta (zdefiniowanej w art. 5 pkt 8) – tak m.in. decyzja Prezesa UOKiK nr (...) z 12.03.2013 r.; decyzja Prezesa UOKiK nr (...) z 10.05.2013 r.; decyzja Prezesa UOKiK nr (...)

z 21.06.2013 r.; decyzja Prezesa UOKiK nr (...) z 9.10.2013 r.; decyzja Prezesa UOKiK nr (...) z 30.12.2015 r.; decyzja Prezesa UOKiK nr (...)

z 8.08.2016 r., www.uokik.gov.pl; decyzja Prezesa UOKiK nr (...)

z 28.12.2016 r., www.uokik.gov.pl.

Omawiane stanowisko znajdowało poparcie w orzecznictwie (...) (np. wyrok (...) z 6.05.2015 r., XVII AmA 5/14, LEX nr 2155798; wyrok (...)

z 3.12.2015 r., XVII AmA 124/14, LEX nr 2155537; wyrok (...) z 11.12.2015 r., XVII AmA 125/14, LEX nr 1973757; wyrok (...) z 26.01.2016 r., XVII AmA 165/13, LEX nr 1997815; wyrok (...) z 20.12.2016 r., XVII AmA 53/16, LEX nr 2206139.

Podobnie wypowiedział się też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 12.12.2016 r. (VI ACa 1213/15, (...)

Do tego poglądu przychylił się Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdzając, że „Artykuł 3 lit. l) i art. 10 ust. 2 dyrektywy (...), a także pkt I załącznika I do rzeczony dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że całkowita kwota kredytu i kwota wypłat określają całość kwot udostępnianych konsumentowi, co wyklucza kwoty powiązane przez kredytodawcę z pokryciem kosztów związanych przez kredytodawcę z udzieleniem odnośnego kredytu, które to kwoty nie są

w rzeczywistości wypłacane konsumentowi” (wyrok (...) z 21.04.2016 r., C-377/14, R., (...) pkt 91).

De lege lata kontrowersja ta została definitywnie rozstrzygnięta przez polskiego ustawodawcę. Według aktualnego brzmienia art. 5 pkt 7 kredytowane koszty wyłączono z zakresu definicji całkowitego kosztu kredytu. W uzasadnieniu tej nowelizacji wskazano, że w zakresie, w którym w sposób wyraźny stwierdza się, że całkowita kwota kredytu nie obejmuje skredytowanych środków, zmiana potwierdza dotychczasową praktykę i przeciwdziała interpretacjom przepisu umożliwiającym podawanie całkowitej kwoty kredytu powiększonej o kwotę kredytowanych kosztów (co prowadziłoby do przekazywania konsumentowi wprowadzających w błąd informacji o rzeczywistych kosztach kredytu).

Tym samym trzeba uznać, że w § 2 ust. 1 całkowita kwota kredytu została podana w sposób nieprawidłowy, bowiem powiększoną ją o prowizję sfinansowaną z tego kredytu, a prawidłowo powinna wynosić 4 400,00 zł. Przez to kwota prowizji została dwukrotnie uwzględniona w całkowitej kwocie do zapłaty określonej w § 2 ust. 6. Takie działanie powódki oraz posłużenie się konstrukcją aneksu do umowy w celu potrącenia prowizji miało na celu, zdaniem Sądu, uniknięcie zarzutu rażącej dysproporcji pomiędzy kwotą wypłaconej pożyczki a wysokością prowizji i wprowadzenie w błąd konsumenta co do rzeczywistych kosztów pożyczki. Przede wszystkim jednak miało na celu obejście przepisu o maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu (art. 36a cyt. ustawy w brzmieniu po nowelizacji obowiązującej od 11.03.2016 r.), które zgodnie z podanym wzorem wynoszą 25% całkowitej kwoty kredytu i 30% całkowitej kwoty kredytu konsumenckiego w stosunku rocznym. Przy przyjęciu parametrów podanych w umowie wysokość tych pozaodsetkowych kosztów mieści się w ustawowych granicach. Jeżeli jednak w miejsce całkowitej kwoty pożyczki w wysokości 11 616,00 zł wprowadzimy właściwą wartość, tj. 4 400,00 zł, to otrzymamy maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu w wysokości 3 740,00 zł.

Tym samym zastrzeżenie prowizji w wysokości 7 216,00 zł narusza bezwzględnie obowiązujące przepisy i nie może wiązać pozwanej. Zgodnie z art. 36a ust. 3 cyt. ustawy pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotę kredytu.

W związku z tym prowizja należna powódce wynosi **3 740,00 zł**.

Trzeba dodać, że przepisy art. 36a–36d cyt. ustawy mają charakter semidyspozytywny (zob. art. 47), tzn. mogą zostać zmienione w umowie jedynie na korzyść konsumenta. Limit z art. 36a cyt. ustawy sąd musi uwzględniać z urzędu (por. T. Czech, Komentarz do art. 36a ustawy, Wolters Kluwer 2018, Lex).

Bezzasadny okazał się zarzut braku legitymacji biernej pozwanej. Porównanie podpisów pozwanej na umowie i w pismach procesowych wskazuje, że są one tożsame. Pozwana nigdy wcześniej nie zakwestionowała swojego podpisu na umowie (ani po wezwaniu do zapłaty, ani po wypowiedzeniu umowy, ani w sprzeciwie), wręcz przeciwnie, w sprzeciwie przyznała wprost fakt zawarcia tej umowy. Zatem obecnie zarzut musi być oceniony wyłącznie jako nieudolna próba przedłużenia postępowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd, na podstawie powołanej umowy pożyczki i cytowanych przepisów, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7 656,00 zł jako sumę wypłaconej pożyczki i należnej prowizji pomniejszoną o dokonaną przez pozwaną wpłatę (4 400,00 zł + 3 740,00 zł – 484,00 zł) wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (pkt I wyroku). W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 100 zd 2 kpc. Powódka wygrała proces w 67 %, pozwana w 33 %. Na koszty powódki składa się opłata od pełnomocnictwa (17,00 zł) oraz opłata od pozwu (143,00 zł), co łącznie daje kwotę 160,00 zł. Z tego pozwana powinna zwrócić powódce kwotę 107,20 zł (67 %).